

ประมวลกฎหมาย

อาญา

แก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด
พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติ

คุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙

กลุ่มวิชาการ
RUN OF LAW

ประมวลกฎหมายอาญา

และพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉบับล่าสุด)

Copyright © 2022

สงวนลิขสิทธิ์ :

ห้ามนำส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉบับล่าสุด) ไปทำซ้ำ หรือเผยแพร่ในรูปแบบใดๆ หรือด้วยวิธีอื่นใด ไม่ว่าจะผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ทางกลไกรวมทั้งการถ่ายเอกสาร การบันทึก หรือเก็บข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก กลุ่มวิชาการ RUN OF LAW

ผู้เขียน RUN OF LAW

จำนวนครั้งที่พิมพ์ : พิมพ์ครั้งที่ 1

ประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙

(ฉบับล่าสุด)

The criminal code

สุภาชิตกฎหมาย

“เมื่อข้อความใดเคลือบคลุม
ในการตีความต้องละเว้นสิ่งที่ไร้ผลและ
สิ่งที่เป็นไปได้”

สารบัญ

ประมวลกฎหมายอาญา

ภาค ๑ บทบัญญัติทั่วไป

	มาตรา	หน้า
ลักษณะ ๑ บทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไป		
หมวด ๑ บทนิยาม	๑	15
หมวด ๒ การใช้กฎหมายอาญา	๒-๑๗	18
หมวด ๓ โทษและวิธีการเพื่อความปลอดภัย		
ส่วนที่ ๑ โทษ	๑๘-๓๘	25
ส่วนที่ ๒ วิธีการเพื่อความปลอดภัย	๓๙-๕๐	34
ส่วนที่ ๓ วิธีเพิ่มโทษ ลดโทษ และ การรอกการลงโทษ	๕๑-๕๘	38
หมวด ๔ ความรับผิดชอบในทางอาญา	๕๙-๗๙	42
หมวด ๕ การพยายามกระทำความผิด	๘๐-๘๒	49
หมวด ๖ ตัวการและผู้สนับสนุน	๘๓-๘๙	50
หมวด ๗ การกระทำความผิดหลายบทหรือ หลายกระทง	๙๐-๙๑	53
หมวด ๘ การกระทำความผิดอีก	๙๒-๙๔	54
หมวด ๙ อายุความ	๙๕-๑๐๑	56

สารบัญ

	มาตรา	หน้า
ลักษณะ ๒ บทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดหลัโทษ	๑๐๒-๑๐๖	58

ภาค ๒ ความผิด

ลักษณะ ๑ ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

หมวด ๑ ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์

พระราชินี รัชทายาทและผู้สำเร็จราชการ แทนพระองค์	๑๐๗-๑๑๒	59
--	---------	----

หมวด ๒ ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายใน ราชอาณาจักร

	๑๑๓-๑๑๘	61
--	---------	----

หมวด ๓ ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอก ราชอาณาจักร

	๑๑๙-๑๒๙	63
--	---------	----

หมวด ๔ ความผิดต่อสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ

	๑๓๐-๑๓๕	65
--	---------	----

ลักษณะ ๑/๑ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

	๑๓๕/๑-๑๓๕/๔	67
--	-------------	----

ลักษณะ ๒ ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง

หมวด ๑ ความผิดต่อเจ้าพนักงาน

	๑๓๖-๑๔๖	69
--	---------	----

หมวด ๒ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

	๑๔๗-๑๖๖	72
--	---------	----

ลักษณะ ๓ ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม

หมวด ๑ ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม

	๑๖๗-๑๙๙	77
--	---------	----

สารบัญ

	มาตรา	หน้า
หมวด ๒ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม	๒๐๐-๒๐๕	84
ลักษณะ ๔ ความผิดเกี่ยวกับศาสนา	๒๐๖-๒๐๘	86
ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	๒๐๙-๒๑๖	87
ลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน	๒๑๗-๒๓๙	89
ลักษณะ ๗ ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง		
หมวด ๑ ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา	๒๔๐-๒๔๙	94
หมวด ๒ ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา แสตมป์และตั๋ว	๒๕๐-๒๖๓	97
หมวด ๓ ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร	๒๖๔-๒๖๙	99
หมวด ๔ ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์	๒๖๙/๑-๒๖๙/๗	101
หมวด ๕ ความผิดเกี่ยวกับหนังสือเดินทาง	๒๖๙/๘-๒๖๙/๑๕	104
ลักษณะ ๘ ความผิดเกี่ยวกับการค้า	๒๗๐-๒๗๕	106
ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ	๒๗๖-๒๘๗	108
ลักษณะ ๑๐ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย		
หมวด ๑ ความผิดต่อชีวิต	๒๘๘-๒๙๔	119
หมวด ๒ ความผิดต่อร่างกาย	๒๙๕-๓๐๐	121
หมวด ๓ ความผิดฐานทำให้แท้งลูก	๓๐๑-๓๐๕	123

สารบัญ

	มาตรา	หน้า
หมวด ๔ ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือ คนชรา	๓๐๖-๓๐๘	125
ลักษณะ ๑๑ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง		
หมวด ๑ ความผิดต่อเสรีภาพ	๓๐๙-๓๒๑/๑	126
หมวด ๒ ความผิดฐานเปิดเผยความลับ	๓๒๒-๓๒๕	132
หมวด ๓ ความผิดฐานหมิ่นประมาท	๓๒๖-๓๓๓	133
ลักษณะ ๑๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์		
หมวด ๑ ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์	๓๓๔-๓๓๖ ทวิ	135
หมวด ๒ ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์	๓๓๗-๓๔๐ ตรี	138
หมวด ๓ ความผิดฐานฉ้อโกง	๓๔๑-๓๔๘	142
หมวด ๔ ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้	๓๔๙-๓๕๑	144
หมวด ๕ ความผิดฐานยักยอก	๓๕๒-๓๕๖	144
หมวด ๖ ความผิดฐานรับของโจร	๓๕๗	146
หมวด ๗ ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์	๓๕๘-๓๖๑	147
หมวด ๘ ความผิดฐานบุกรุก	๓๖๒-๓๖๖	148
ลักษณะ ๑๓ ความผิดเกี่ยวกับศพ	๓๖๖/๑-๓๖๖/๔	149

สารบัญ

ภาค ๓ ลหุโทษ

	มาตรา	หน้า
ภาค ๓ ลหุโทษ	๓๖๗-๓๙๘	150

สารบัญ

พระราชบัญญัติคุ้มครองประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙

	มาตรา	หน้า
หมวด ๑ คณะกรรมการคุ้มครองประพฤติ	๖-๑๓	158
หมวด ๒ อำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน	๑๔-๒๒	161
หมวด ๓ การสืบเสาะและพินิจ การคุ้มครองความประพฤติ และการทำงานบริการสังคมหรือ สาธารณประโยชน์	๒๓-๒๙	165
หมวด ๔ อำนาจของศาลเกี่ยวกับการคุ้มครองประพฤติ	๓๐-๓๕	168
หมวด ๕ การดำเนินการเพื่อสร้างคามยุติธรรม เชิงสมานฉันท์	๓๖-๓๙	170
หมวด ๖ การสงเคราะห์	๔๐-๔๓	172
หมวด ๗ การมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐและ ภาคประชาชน	๔๔-๔๕	174
หมวด ๘ บทกำหนดโทษ	๔๖	174
บทเฉพาะกาล	๔๗-๔๘	175

ประมวลกฎหมายอาญา

(พ.ศ.๒๕๖๕)

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๙) พ.ศ.๒๕๖๕

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญากำหนดเกณฑ์อายุเด็กซึ่งไม่ต้องรับโทษแม้ได้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดไว้ที่อายุยังไม่เกินสิบปี แต่จากข้อมูลทางการแพทย์พบว่าเด็กอายุสิบสองปีกับเด็กอายุสิบปีไม่มีความแตกต่างกันมากนัก โดยเป็นช่วงอายุที่พัฒนาการด้านความคิด สติ ปัญญา จริยธรรม และความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ยังไม่เจริญเติบโตเต็มที่และยังไม่สามารถคาดการณ์ถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำของตนได้อย่างดีพอ อีกทั้งเด็กอายุไม่เกินสิบสองปีอยู่ในวัยการศึกษาระดับประถมศึกษา ยังไม่สมควรให้เข้าสู่กระบวนการดำเนินคดีอาญาซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการบางประการที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และอาจทำให้เด็กเรียนรู้วิธีการทำความผิดเพิ่มขึ้นจนนำไปสู่การกระทำความผิดซ้ำอีก กรณีจึงสมควรใช้มาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กเพื่อให้การสงเคราะห์และคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของเด็กอายุสิบปีแต่ไม่เกินสิบสองปีได้รับผลดียิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญเพื่อให้เด็กกลับตัวเป็นคนดีและเป็นประชากรที่มีคุณภาพกลับคืนสู่สังคมได้ต่อไป ประกอบกับการกำหนดเกณฑ์อายุของเด็กซึ่งไม่ต้องรับโทษแม้ได้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดจากอายุยังไม่เกินสิบปีเป็นอายุยังไม่เกินสิบสองปี เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะทั่วไป ฉบับที่ ๑๐ (ค.ศ. ๒๐๐๗) (General Comment No. 10 (2007) Children's rights in juvenile justice) ที่ออกตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child - CRC) และประเทศไทยได้ตอบรับและให้คำมั่นโดยสมัครใจที่จะปฏิบัติตามภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๓) อีกด้วยจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
ให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา
พ.ศ. ๒๔๙๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๙
เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายอาญาเสียใหม่เพราะตั้งแต่ได้ประกาศใช้กฎหมายลักษณะอาญา ในพุทธศักราช ๒๔๕๑ เป็นต้นมา พฤติการณ์ของบ้านเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๙๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ประมวลกฎหมายอาญาทำโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๔ เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้ว ให้ยกเลิกกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๕ เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้ว ในกรณีที่กฎหมายใดได้กำหนดโทษโดยอ้างถึงโทษฐานลหุโทษในกฎหมายลักษณะอาญาไว้ ให้ถือว่ากฎหมายนั้นได้อ้างถึงโทษ ดังต่อไปนี้

ถ้าอ้างถึงโทษชั้น ๑ หมายความว่า ปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

ถ้าอ้างถึงโทษชั้น ๒ หมายความว่า ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ถ้าอ้างถึงโทษชั้น ๓ หมายความว่า จำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าอ้างถึงโทษชั้น ๔ หมายความว่า จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖ เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้ว ในการจำคุกแทนค่าปรับตามกฎหมายใดไม่ว่ากฎหมายนั้นจะบัญญัติไว้ประการใดให้นำประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ แต่สำหรับความผิดที่ได้กระทำก่อนวันที่ประมวลกฎหมายอาญาใช้บังคับ มิให้กักขังเกินกว่าหนึ่งปีสำหรับโทษปรับกระหนเดียว และสองปีสำหรับโทษปรับหลายกระหน

มาตรา ๗ ในกรณีวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามมาตรา ๔๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญาให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับเสมือนเป็นความผิดอาญา แต่ห้ามมิให้คุมขังชั้นสอบสวนเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมง

นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับมาศาลรวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย

มาตรา ๘ เมื่อประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงกฎหมายลักษณะอาญา หรืออ้างถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายลักษณะอาญา ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงประมวลกฎหมายอาญา หรือบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาในบทมาตราที่มีนัยเช่นเดียวกันแล้วแต่กรณี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. ๑๒๗ ได้ประกาศใช้มานานแล้วและได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอยู่หลายแห่งกระจัดกระจายกันอยู่ จึงเป็นการสมควรที่จะได้ชำระสะสาง และนำเข้ารูปเป็นประมวลกฎหมายอาญาเสียในฉบับเดียวกัน

อนึ่ง ปรากฏว่าหลักการบางอย่างและวิธีการลงโทษบางอย่างควรจะได้ปรับปรุงให้สมกับกาลสมัยและแนวโน้มของนานาประเทศ ในสมัยปัจจุบันหลักเดิมบางประการจึงล้าสมัย สมควรจะได้ปรับปรุงเสียให้สอดคล้องกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ประมวลกฎหมายอาญา

ภาค ๑

บทบัญญัติทั่วไป

ลักษณะ ๑

บทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไป

หมวด ๑

บทนิยาม

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้

(๑) “โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๒) “ทางสาธารณะ” หมายความว่า ทางบกหรือทางน้ำสำหรับประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางรถไฟและทางรถรางที่มีรถเดิน สำหรับประชาชนโดยสารด้วย

(๓) “สาธารณสถาน” หมายความว่า สถานที่ใดๆ ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้

(๔) “เคหสถาน” หมายความว่า ที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย เช่น เรือน โรง เรือ หรือ แพ ซึ่งคนอยู่อาศัย และให้หมายความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม

(๕) “อาวุธ” หมายความว่า สิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธโดยสภาพ แต่ซึ่งได้ใช้หรือ เจตนาจะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ

(๖) “ใช้กำลังประทุษร้าย” หมายความว่า ทำการประทุษร้ายแก่กายหรือจิตใจ ของบุคคล ไม่ว่าจะทำด้วยใช้แรงกายภาพหรือด้วยวิธีอื่นใด และให้หมายความรวมถึง การกระทำใดๆ ซึ่งเป็นเหตุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ ไม่ว่าจะโดยใช้อำนาจทำให้มีเมมา สะกดจิต หรือใช้วิธีอื่นใดอันคล้ายคลึงกัน

(๗) “เอกสาร” หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งได้ทำให้ปรากฏ ความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข ผัง หรือแผนแบบอย่างอื่น จะเป็นโดยวิธีพิมพ์ ถ่ายภาพ หรือวิธีอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้น

(๘) “เอกสารราชการ” หมายความว่า เอกสารซึ่งเจ้าพนักงานได้ทำขึ้นหรือ รับรองในหน้าที่และให้หมายความรวมถึงสำเนาเอกสารนั้นๆ ที่เจ้าพนักงานได้รับรองใน หน้าที่ด้วย

(๙) “เอกสารสิทธิ” หมายความว่า เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ

(๑๐) “ลายมือชื่อ” หมายความว่า ลายพิมพ์นิ้วมือและเครื่องหมายซึ่งบุคคล ลงไว้แทนลายมือชื่อของตน

(๑๑) “กลางคืน” หมายความว่า เวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น

(๑๒) “คุมขัง” หมายความว่า คุมตัว ควบคุม ขัง กักขังหรือจำคุก

(๑๓) “ค่าไถ่” หมายความว่า ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่เรียกเอา หรือให้เพื่อ แลกเปลี่ยนเสรีภาพของ ผู้ถูกเอาตัวไป ผู้ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือผู้ถูกกักขัง

*** (๑๔) “บัตรอิเล็กทรอนิกส์”** หมายความว่า

(ก) เอกสารหรือวัตถุอื่นใดไม่ว่าจะมีรูปลักษณะใดที่ผู้ออกได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ ซึ่งจะระบุชื่อหรือไม่ก็ตาม โดยบันทึกข้อมูลหรือรหัสไว้ด้วยการประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน ซึ่งรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสงหรือวิธีการทางแม่เหล็กให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข รหัส หมายเลขบัตร หรือสัญลักษณ์อื่นใด ทั้งที่สามารถมองเห็นและมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า

(ข) ข้อมูล รหัส หมายเลขบัญชี หมายเลขชุดทางอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องมือทางตัวเลขใดๆ ที่ผู้ออกได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ โดยมีได้มีการออกเอกสารหรือวัตถุอื่นใดให้ แต่มีวิธีการใช้ในการทำงานเดียวกับ (ก) หรือ

(ค) สิ่งอื่นใดที่ใช้ประกอบกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของ

**** (๑๕) “หนังสือเดินทาง”** หมายความว่า เอกสารสำคัญประจำตัวไม่ว่าจะมีรูปลักษณะใดที่รัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศออกให้แก่บุคคลใด เพื่อใช้แสดงตนในการเดินทางระหว่างประเทศ และให้หมายความรวมถึงเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางและแบบหนังสือเดินทางที่ยังไม่ได้กรอกข้อความเกี่ยวกับผู้ถือหนังสือเดินทางด้วย

***** (๑๖) “เจ้าพนักงาน”** หมายความว่า บุคคลซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงานหรือได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่ว่าจะเป็นประจำหรือครั้งคราว และไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

*มาตรา ๑ (๑๔) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

**มาตรา ๑ (๑๕) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๐

***มาตรา ๑ (๑๖) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๘